

Rekonstrukce prostor a vybavení komunitního centra pro seniory

Případová studie č. 7

Leden 2024

Zadavatel
Magistrát hlavního
města Prahy

Zpracovatel
Ernst & Young, s.r.o.

1. Vstupní analýza

Tato případová studie je zpracována jako součást Závěrečné evaluace Operačního programu Praha – pól růstu ČR (dále „OP PPR“). Případová studie detailně analyzuje projekt zaměřený na rekonstrukci prostor a vybavení komunitního centra pro seniory. Projekt „Komunitní centrum Na půdě“¹ byl pro případovou studii vybrán Ernst & Young, s.r.o. (dále „EY“) a schválen Zadavatelem. Projekt řeší nedostatečnou kapacitu komunitních prostor na území Městské části Praha – Slivenec.

Projekt byl realizován v rámci SC 3.1 Posílení sociální infrastruktury pro integraci, komunitní služby a prevenci. Tohoto cíle bylo dosaženo rekonstrukcí prostoru Úřadu městské části Praha – Slivenec pro účely nového kulturně-komunitního centra, které slouží k sociální interakci obyvatel na území městské části.

Při vyhodnocení efektů intervencí v této aktivitě jsme se zaměřili na dopad projektu na udržitelnost výsledků intervencí a jejich efektů jak pro osoby z cílových skupin, tak podmínky pro tuto udržitelnost po skončení financování aktivit z OP PPR, například v podobě navazujících projektů či financování z jiných zdrojů.

V souladu s Teorií změny jsme ověřili *Mechanismus osvěty*, kdy se v komunitě klienti dozvídají, kdo z dalších subjektů je jim k dispozici, jak se na ně obrátit, a s čím jim mohou být nápomocni. Zároveň jsme ověřili *Mechanismus sebedůvěry*, podle kterého klienti v běžné situaci nekomunikují, protože si nevěří. V rámci komunitních center dochází k aktivitám, které sebedůvěru posilují, a klienti poté snadněji komunikují v běžných situacích.

¹ Registrační číslo projektu CZ.07.3.56/0.0/0.0/16_030/0000148.

2. Abstrakt

Komunitní centrum Na půdě

Cíl: Posílení sociální infrastruktury pro integraci, komunitní služby a prevenci prostřednictvím vybudování nového kulturně komunitního centra.

Datum realizace: 1/2017 – 7/2018

CÍLOVÉ SKUPINY:

senioři (primární cílová skupina)
rodiny s dětmi v nepříznivé sociální situaci, včetně rodin s jedním rodičem samoživitelem nebo samoživitelkou

STAV

Nevyhovující a kapacitně nedostačující prostory pro potřeby spolkového a komunitního života

VÝSTUP

Vytvoření bezbariérového kulturně-komunitního centra ve třetím patře Úřadu městské části

VÝSLEDEK

Realizace širokého spektra sociálních, kulturních a pohybových aktivit podporujících komunitní život seniorů

FAKTORY ÚSPĚCHU

Iniciativa k realizaci projektu vycházející od cílové skupiny

Aktivní přístup vedení městské části

Vesnický charakter městské části se silnými komunitními vazbami

Dlouhodobá spolupráce zainteresovaných aktérů

EY

Přetrvávající nedostatek komunitních prostor zejména pro aktivity vyžadující větší kapacitu

Realizace projektu z finančních prostředků OP PPR umožnila vznik prvního komunitního centra na území městské části Praha – Slivenec. I přesto přetrvává nedostatečná kapacita komunitních prostor, a to především pro větší skupiny osob zejména v návaznosti na zvyšující se počet obyvatel městské části. Vedení městské části do budoucna plánuje vybudovat polyfunkční dům se společenským sálem a novou knihovnou. Projekt nového kulturního centra a knihovny se úspěšně ucházel o podporu z Národního plánu obnovy.

Dostupnost komunitních aktivit pro seniory

Aktivity pro seniory se v novém komunitním centru staly atraktivnější a dostupnější. Významným faktorem byl nově vybudovaný výtah, který umožnil zapojení do aktivit i pro seniory se zdravotním omezením, pro které původně využívané prostory nebyly uzpůsobeny. Klub seniorů získal nové zázemí, ve kterém realizuje širokou škálu sociálních, společenských a osvětových aktivit. Kapacita centra je využita téměř na maximum.

Úzká spolupráce zainteresovaných aktérů

Významným faktorem úspěchu je dlouhodobá spolupráce zainteresovaných aktérů. Klub seniorů je ve své činnosti velmi aktivní a plní klíčovou roli v prevenci sociálního vyloučení seniorů. Tato činnost je finančně i nefinančně podporována ze strany vedení městské části. Realizovaný projekt umožnil navázat i užší spolupráci s místním domovem pro seniory, jehož klienti se mohou účastnit aktivit komunitního centra.

EY

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – pól růstu ČR

3. Popis projektu

Projekt „Komunitní centrum Na půdě“ řešil problematiku nedostatečné kapacity komunitních prostor na území MČ Praha – Slivenec. Nevyhovující stav se podařilo odstranit rekonstrukcí objektu ÚMČ Praha – Slivenec, kde byly ve třetím patře budovy vytvořeny prostory kulturně-komunitního centra. Vybudováním výtahu byl do těchto prostor zajištěn bezbariérový přístup, čímž se komunitní aktivity staly dostupnějšími i pro obyvatele se zdravotním omezením. Prostory kulturně-komunitního centra byly v rámci projektu vybaveny nábytkem a zařízením, které umožňuje využívat prostory k realizaci širokého spektra sociálních, kulturních a pohybových aktivit.

Primární cílovou skupinou projektu jsou senioři, kteří jsou z velké části zapojeni do Klubu seniorů Slivence a Holyně. Klub je ve své činnosti velmi aktivní a během roku nabízí svým členům pravidelně různé typy aktivit jako jsou kurzy, komunitně osvětová setkávání nebo poznávací zájezdy. Před realizací projektu neměla tato cílová skupina k dispozici technicky vyhovující, a především bezbariérové prostory. Dále jsou nové prostory komunitního centra využívány například pro potřeby volnočasového centra Švestka, které zde vyučuje jazykové kurzy nebo kurzy hry na hudební nástroje, a příležitostně také dalšími spolky a sdruženími na území městské části. Komunitní centrum je tak určeno i pro další cílové skupiny, například pro rodiny s dětmi.

Projekt trval 18,5 měsíce a byl rozdělen do tří etap, během kterých došlo postupně k rekonstrukci třetího patra ÚMČ a vybudování Komunitního centra Na půdě, debarierizaci prostoru a vybudování výtahu, a nakonec vybavení centra nábytkem a zařízením.

4. Charakteristika realizátora projektu a motivace k realizaci projektu

Realizátorem projektu je Městská část Praha – Slivenec². Městská část aktivně podporuje kulturně-komunitní aktivity na svém území a dlouhodobě vnímala potřebu zřídit pro tyto aktivity vhodný prostor, a to jak z hlediska kapacity, tak bezbariérovosti. Tuto skutečnost dokazuje i to, že projektovou dokumentaci k rekonstrukci podkroví ÚMČ měla městská část vypracovanou již od roku 2011, avšak z vlastních zdrojů nebyla schopna rekonstrukci pokrýt.

Před realizací projektu poskytovala městská část na účely kulturně-komunitních aktivit svým obyvatelům zasedací místnost zastupitelstva. Zasedací místnost však nebyla uzpůsobena pro aktivity Klubu seniorů a zároveň byla tato místnost vyhrazena i pro různá jednání spojená s fungováním městské části, například schůzky zastupitelstva nebo odborných komisí. Navíc budova ÚMČ nebyla bezbariérová, což způsobovalo, že senioři se zdravotním omezením se nemohli účastnit aktivit Klubu seniorů. Motivací k zřízení komunitního centra byl i popud ze strany samotných seniorů, kterým dlouhodobě chyběl prostor pro scházení se a společné trávení času. Proto Klub apeloval na vedení městské části a aktivně se zasazoval o zřízení kulturně-komunitního centra.

V neposlední řadě byl impulzem pro realizaci projektu trvalý růst počtu obyvatel městské části. Slivenec se v posledních letech vyznačuje výstavbou nových rodinných a bytových domů a počet obyvatel tak kontinuálně roste. Z demografického hlediska se rovněž prodlužuje naděje dožití populace, a proto dochází a bude docházet ke zvyšování počtu seniorů žijících na tomto území. Zájemem městské části je přispívat k aktivnímu stárnutí seniorů a vytvářet pro ně zázemí, kde by se mohli i ve vyšším věku dále rozvíjet na individuální úrovni i v rámci komunity.

² Městská část Praha – Slivenec spadá do správního obvodu Prahy 5. Skládá se z obcí Slivenec a Holyně, které byly původně vedeny jako samostatné obce. V roce 1974 byly připojeny k Praze a spojeny do jedné městské části. K 1. 1. 2022 měla Městská část Praha – Slivenec 3 744 obyvatel. Zdroj: [Městská část Praha-Slivenec](#)

5. Výsledky projektu a faktory jeho úspěchu

Díky finančním prostředkům z OP PPR se městská část Praha – Slivenec úspěšně podařilo zrekonstruovat do té doby nevyužívané podkrovní prostory ÚMČ a vytvořit v nich moderní kulturně-komunitní centrum. Komunitní centrum je vybaveno nábytkem, televizní obrazovkou, počítači s příslušenstvím a malou kuchyňkou. I přesto, že se jedná o podkrovní prostor, je místnost komunitního centra příjemně prosvětlená. Prostor komunitního centra zcela splňuje požadavky realizátora projektu i cílové skupiny až na malé technické nedostatky, které nebylo možné předem předpokládat (např. odhlučnění podlahy). Kromě samotného kulturně-komunitního centra je významným přínosem projektu i výtah, který zabezpečuje přístup do centra pro všechny obyvatele.

Od samého otevření komunitního centra se centrum těší veliké oblibě ze strany obyvatel. Primárním uživatelem centra je místní Klub seniorů Slivence a Holyně. V centru pořádají například kurzy angličtiny pro seniory, besedy místní knihovny nebo univerzitu třetího věku. V centru probíhají i osvětové přednášky, například o bezpečnosti seniorů ve spolupráci s Policií ČR nebo o sociálních službách a poskytovatelích sociálních služeb, na které se mohou senioři v případě potřeby obrátit. Klub seniorů každoročně pořádá i řadu akcí určenou pro širokou veřejnost, například Den rodiny, kde dochází k interakci a propojování více generací. Centrum tak plní integrační i preventivní funkci.

“ Dnes jsem na kurzu angličtiny poprvé. Kvůli zdravotním problémům jsem zůstala doma, ale cítila jsem potřebu dál se setkávat s lidmi a mít komunitu, se kterou můžu trávit nimi čas. Nabídku kurzů angličtiny pro seniory jsem uviděla na zastávce, rozhodla jsem se dnes přijít a je mi tady hrozně dobře. [účastnice kurzu angličtiny pro seniory] ”

Provoz klubovny seniorů v komunitním centru Na půdě byl zahájen v roce 2018. Pandemie Covid-19 tento provoz v souladu s nařízeními výrazně omezila, avšak vzhledem k započítání aktivit v komunitním centru již před vypuknutím pandemie, se tyto aktivity po jejím odznění podařilo ve stejném rozsahu obnovit. V době trvání pandemie byla setkání a další aktivity komunitního centra výrazně omezeny nebo zcela pozastaveny, a to zejména s ohledem na zranitelnost cílové skupiny a uplatňovaná opatření.

Komunitní centrum je využíváno kromě aktivit Klubu seniorů také na další komunitní aktivity. V centru probíhají například vybrané kurzy místního volnočasového centra a vedení města zamýšlí využít tento bezbariérový prostor i pro setkání s jubilanty městské části.

Typickým klientem kulturně-komunitního centra je senior/seniorka, který/á ukončil/a svůj ekonomicky aktivní život, ale nadále cítí potřebu být součástí komunity a rozvíjet se na osobní i společenské úrovni.

Dopad projektu na cílovou skupinu je znatelný. Nové prostory umožnily navýšit kapacitu aktivit Klubu seniorů a do komunity jsou začleňováni i obyvatelé, kteří se před realizací projektu aktivně nezapojovali. Podle vyjádření vedení městské části je při každé aktivitě, kterou Klub seniorů pořádá, kapacita komunitního centra využita téměř vždy na maximum. Komunitní centrum navázalo spolupráci i s novým domovem pro seniory ve Slivenci, jehož klienti se i díky bezbariérovosti prostoru účastní např. kurzů angličtiny, které v komunitním centru probíhají.

“*Prostor je senzační! Máme tady i obrazovku, naposledy jsme si spolu promítali fotografie z výletů. Aktivit v komunitním centru je spousta. Je vidět, že městská část se o své seniory skutečně zajímá.* [klientka komunitního centra]

Jedním ze zásadních faktorů úspěchu projektu komunitního centra je, že iniciativa na jeho vybudování vycházela od obyvatel městské části, především od Klubu seniorů. Senioři v této městské části představují aktivní komunitu, které však dlouhodobě chybělo vlastní zázemí. Opakující se apely na vytvoření komunitních prostor tak dávaly vedení městské části jistotu, že nové komunitní centrum nezůstane nevyužité. Klienti komunitního centra oceňují přístup vedení, které bez váhání využilo příležitost vybudovat komunitní centrum z prostředků OP PPR a nadále finančně i nefinančně podporuje aktivity, které se v centru realizují. Vedení městské části sehrálo důležitou roli i v procesu koordinace aktivit komunitního centra a běžného provozu ÚMČ. Obavy zaměstnanců, že komunitní centrum bude mít na chod ÚMČ negativní vliv, se tak vedení městské části podařilo zcela odbourat.

K silným komunitním vazbám přispívá i přetrvávající vesnický charakter městské části. Dlouholeté sousedské vztahy snižují riziko sociálního vyloučení u osob žijících v jednočlenné domácnosti. Tyto vazby se teď daří rozšiřovat a utužovat i díky aktivitám komunitního centra. Vedení městské části příležitostně realizuje dotazníkové šetření za účelem získání zpětné vazby od obyvatel a zlepšení poskytovaných služeb.

Městská část Praha – Sliveneč by do budoucna ráda pokračovala v investicích směřujících k dalšímu posílení komunitního života na tomto území. Vedení městské části by v budoucnu rádo provozovalo i komunitní prostory s větší kapacitou, a to i v kontextu zvyšujícího se počtu obyvatel. Záměrem městské části je proto vybudovat polyfunkční dům, jehož součástí bude knihovna a nový velký společenský sál pro pořádání společenských akcí nebo koncertů. Projekt nového kulturního centra a knihovny se úspěšně ucházel o podporu z Národního plánu obnovy.

Informace o EY

EY je předním celosvětovým poskytovatelem odborných poradenských služeb v oblasti auditu, daní, transakčního a podnikového poradenství. Znalost problematiky a kvalita služeb, které poskytujeme, přispívají k posilování důvěry v kapitálové trhy i v ekonomiky celého světa. Výjimečný lidský a odborný potenciál nám umožňuje hrát významnou roli při vytváření lepšího prostředí pro naše zaměstnance, klienty i pro širší společnost.

Název EY zahrnuje celosvětovou organizaci a může zahrnovat jednu či více členských firem Ernst & Young Global Limited, z nichž každá je samostatnou právní osobou. Ernst & Young Global Limited, britská společnost s ručením omezeným garancí, služby klientům neposkytuje. Pro podrobnější informace o naší organizaci navštivte prosím naše webové stránky ey.com.

© 2022 Ernst & Young, s.r.o. | Ernst & Young Audit, s.r.o. | E & Y Valuations s.r.o.

Všechna práva vyhrazena.

ey.com